

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL FINANSŲ MINISTRO 2008 M. BALANDŽIO 28 D. ĮSAKYMO NR. 1K-161 „DĖL
VIEŠOJO SEKTORIAUS APSKAITOS IR FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS 10-OJO
STANDARTO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2016 m. sausio 12 d. Nr. 1K-17
Vilnius

1. P a k e i č i u Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. balandžio 28 d. įsakymą Nr. 1K-161 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 10-ojo standarto patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL VIEŠOJO SEKTORIAUS APSKAITOS IR FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS
10-OJO STANDARTO PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 3¹ straipsnio 3 dalimi,

t v i r t i n u 10-ąjį viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartą „Kitos pajamos“ (pridedama).“

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas taikomas finansinių ataskaitų rinkiniams, sudaromiems už 2015 metus ir vėlesnius ataskaitinius laikotarpius.

Finansų ministras

Rimantas Šadžius

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos finansų
ministro 2008 m. balandžio 28 d.
įsakymu Nr. 1K-161 (Lietuvos
Respublikos finansų ministro
2016 m. sausio 12 d. įsakymo Nr. 1K-
17 redakcija)

10-ASIS VIEŠOJO SEKTORIAUS APSKAITOS IR FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTAS „KITOS PAJAMOS“

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 10-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Kitos pajamos“ (toliau – standartas) nustato viešojo sektoriaus subjekto pajamų, išskyrus standarto 4 punkte išvardytas pajamas, pripažinimo, įvertinimo, registravimo apskaitoje, grupavimo ir pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimus.

2. Standartu vadovaujasi viešojo sektoriaus subjektai, rengiantys finansinių ataskaitų rinkinį ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį.

3. Standartas taikomas šių viešojo sektoriaus subjekto pajamų apskaitai (viešojo sektoriaus subjekto pajamų grupavimas nustatytas 3-iajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Veiklos rezultatų ataskaita“ (toliau – 3-iasis VSAFAS):

3.1. pagrindinės viešojo sektoriaus subjekto veiklos kitoms pajamoms, prie kurių gali būti priskirtos šios pajamos:

3.1.1. rinkliavų, kurias reglamentuoja Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas;

3.1.2. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 13 straipsnyje nurodytų mokesčių pajamos:

3.1.2.1. konsulinio mokesčio;

3.1.2.2. žyminio mokesčio;

3.1.2.3. mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą;

3.1.3. baudų už administracinius teisės pažeidimus, kuriuos reglamentuoja Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas (nuo 2016 m. balandžio 1 d. – už administracinius nusižengimus, kuriuos reglamentuoja Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas) ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai dėl administracinių teisės pažeidimų (administracinių nusižengimų) (toliau – administracinės baudos), ir kitų baudų pajamos, kurių apskaita nustatyta standarto 31 ir 33 punktuose;

3.1.4. pajamos už paslaugų teikimą, kurių apskaita nustatyta standarto II skyriaus trečiajame skirsnyje, jei toks paslaugų teikimas gali būti priskirtas prie viešojo sektoriaus subjekto pagrindinės veiklos;

3.1.5. pajamos iš viešojo sektoriaus subjekto turto (pavyzdžiui, pagamintos produkcijos) pardavimo, kurių apskaita nustatyta standarto II skyriaus ketvirtajame skirsnyje, jei toks pardavimas gali būti priskirtas prie viešojo sektoriaus subjekto pagrindinės veiklos;

3.1.6. įmokų, mokamų pagal Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymą į šiame įstatyme nurodytus Indėlių draudimo, Įsipareigojimų investuotojams draudimo ir Pertvarkymo fondus, kurių apskaita nustatyta standarto 34 punkte;

3.1.7. kitos pagal 3-iają VSAFAS prie pagrindinės veiklos pajamų priskiriamos pajamos;

3.2. viešojo sektoriaus subjekto kitos veiklos pajamoms, prie kurių gali būti priskirtos šios pajamos:

3.2.1. pajamos už paslaugų teikimą, kurių apskaita nustatyta standarto II skyriaus trečiajame skirsnyje, jei toks paslaugų teikimas negali būti priskirtas prie pagrindinės viešojo sektoriaus subjekto veiklos, įskaitant pajamas pagal veiklos nuomos sutartis tiek, kiek tai

neprieštarauja 19-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ nuostatoms;

3.2.2. pajamos iš viešojo sektoriaus subjekto turto (pavyzdžiui, pagamintos produkcijos, atsargų, skirtų parduoti, ilgalaikio materialiojo ir biologinio turto, skirto parduoti) pardavimo, jei toks pardavimas negali būti priskirtas prie pagrindinės viešojo sektoriaus subjekto veiklos. Paprastai ilgalaikio materialiojo ir biologinio turto pardavimas viešajame sektoriuje priskiriamas prie kitos veiklos;

3.2.3. kitos 3-iajame VSAFAS nurodytos pajamos;

3.3. finansinės ir investicinės veiklos pajamoms.

4. Standartas netaikomas šių pajamų apskaitai:

4.1. mokesčių ir socialinių įmokų pajamų, kurių apskaitai taikomas 9-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“;

4.2. finansavimo pajamų, kurių apskaitai taikomas 20-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Finansavimo sumos“;

4.3. pajamų dėl nuosavybės metodo taikymo ir kitų pajamų, kurių apskaitai taikomas 14-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ (toliau – 14-asis VSAFAS) ir 15-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“;

4.4. pajamų dėl finansinio turto, apskaitoje registruojamo tikrąja verte, vertės pasikeitimo, kurių apskaitai taikomas 17-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ (toliau – 17-asis VSAFAS);

4.5. kitų pajamų, kurių apskaitą reglamentuoja kiti viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai (toliau – VSAFAS).

5. Standarte vartojama sąvoka:

5.1. **Viešojo sektoriaus subjekto paslauga** – pirkėjo (kliento) poreikiams tenkinti skirta viešojo sektoriaus subjekto veikla, kurią vykdant uždirbamos pajamos.

5.2. Kitos standarte vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme ir kituose VSAFAS.

II SKYRIUS

PAJAMŲ PRIPAŽINIMAS, REGISTRAVIMAS IR ĮVERTINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

PAJAMŲ PRIPAŽINIMAS IR REGISTRAVIMAS

6. Pajamos, kurių apskaitai taikomas standartas (toliau – pajamos), pripažįstamos tik tada, kai tenkinamos visos šios sąlygos:

6.1. tikėtina, kad viešojo sektoriaus subjektas gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą;

6.2. viešojo sektoriaus subjektas gali patikimai įvertinti pajamas;

6.3. viešojo sektoriaus subjektas gali patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.

7. Viešojo sektoriaus subjekto pajamomis pripažįstama tik jo gauta, gaunama arba gautina ekonominė nauda. Viešojo sektoriaus subjekto ekonominės naudos padidėjimo nerodo trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, kurios iš karto mažinamos tretiesiems asmenims pervestina suma, kadangi tai nėra viešojo sektoriaus subjekto gaunama ekonominė nauda. Jei viešojo sektoriaus subjektas yra atsakingas už tam tikrų sumų administravimą ir surinkimą, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka privalo surinktas sumas pervesti į biudžetą (įskaitant socialinės apsaugos fondus) ir neturi teisės šių sumų ar jų dalies atgauti tą patį ar vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, tokios sumos ar jų dalis nelaikoma viešojo sektoriaus subjekto pajamomis. Tačiau tokiu atveju viešojo sektoriaus subjektas, atsakingas už tam tikrų sumų paskyrimą, arba viešojo sektoriaus subjektas, dėl kurio

veiklos atsiranda įplaukų į valstybės biudžetą, registruoja ir savo finansinėse ataskaitose rodo apskaičiuotas pajamas ir į biudžetą negražintinai pervestinas pajamas, ir tik šių sumų skirtumas rodo viešojo sektoriaus subjekto ekonominės naudos padidėjimą. Jei viešojo sektoriaus subjektas į biudžetą pervestas pajamas turi teisę susigražinti, tokiu atveju pervestinos pajamos neregistruojamos ir jos yra lygios apskaičiuotų pajamų sumai.

8. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t. y. kurį suteikiamos paslaugos (įskaitant ir atliekamus darbus) ar parduodamas turtas, nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

9. Laikoma, kad pardavęs turtą viešojo sektoriaus subjektas gaus su turto pardavimu susijusią ekonominę naudą ir pripažins pajamas, kai perduos su tuo turtu susijusią reikšmingą riziką ir naudą turto pirkėjui. Laikoma, kad viešojo sektoriaus subjektas yra perdavęs riziką, susijusią su parduotu turtu, taip pat šio turto nuosavybės teikiamą naudą, kai jis ima nebevaldyti ir nebekontroliuoti parduoto turto. Momentas, kai pardavėjas ima nebevaldyti ir nebekontroliuoti parduoto turto, o pirkėjas tampa atsakingas už įsigytą turtą ir gali gauti jo nuosavybės teikiamą naudą, būna nustatytas turto pirkimo–pardavimo sutartyje.

Paprastai rizika perduodama kartu su nuosavybės teise į parduotą turtą, tačiau rizikos perdavimas gali ir nesutapti su nuosavybės teisių perdavimo momentu. Jei viešojo sektoriaus subjektui vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu gali būti suteikta tik patikėjimo teisė, pagal standarto nuostatas ji suprantama taip pat kaip nuosavybės teisė.

10. Rizika, susijusi su parduodamu turtu, dėl tikėtinos gauti ekonominės naudos faktiško gavimo priklauso nuo turto pirkimo–pardavimo sutarties sąlygų, darančių įtaką numatomam gauti atlygiui ar su turto pardavimu susijusioms išlaidoms. Rizika laikoma reikšminga, jei numatytas atlygis arba su turto pardavimu susijusios išlaidos gali reikšmingai svyruoti ir to negalima įvertinti turto pardavimo metu. Rizika laikoma nereikšminga, jei numatytas atlygis ir (arba) su turto pardavimu susijusios išlaidos gali svyruoti nedaug.

11. Standarte nurodytos pajamų pripažinimo sąlygos paprastai taikomos kiekvienam sandoriui atskirai. Tačiau tam tikromis aplinkybėmis, siekiant teisingai rodyti sandorio esmę, pajamų pripažinimo sąlygos turi būti taikomos atskiroms vieno sandorio dalims arba keli tarpusavyje susiję sandoriai turi būti vertinami kartu.

12. Pagal palyginimo principą pajamos ir sąnaudos, susijusios su ta pačia ūkine operacija ar įvykiu, turi būti pripažįstamos tą patį ataskaitinį laikotarpį. Sąnaudos pripažįstamos tada, kai uždirbamos atitinkamos pajamos. Tačiau pajamos negali būti pripažintos, jeigu negalima patikimai įvertinti sąnaudų. Tokiomis aplinkybėmis visos už parduotą turtą ar suteiktas paslaugas jau gautos sumos pripažįstamos ateinančių laikotarpių pajamomis arba kitais įsipareigojimais.

ANTRASIS SKIRSNIS PAJAMŲ ĮVERTINIMAS

13. Pajamos turi būti įvertinamos ir finansinėse ataskaitose rodomos tikrąja verte.

14. Pajamų sumą sudaro parduoto turto ar suteiktų paslaugų tikroji vertė (kaina), atsižvelgiant į suteiktas ir numatomas suteikti nuolaidas, nukainojimą ir parduotų prekių gražinimą bei negražintinai pervestinas kitiems viešojo sektoriaus subjektams pajamų sumas.

15. Pajamų suma vertinama kaip už turtą arba paslaugą gauta arba gautina pinigų arba jų ekvivalentų suma (neįskaitant į ją pridėtinės vertės mokesčio, jeigu viešojo sektoriaus subjektas – pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas), išskyrus standarto 17 punkte nustatytus atvejus.

16. Tuo atveju, kai atsiranda abejonių dėl iš pirkėjo (ar paslaugos gavėjo) gautinų sumų, susijusių su anksčiau pripažintomis pajamomis, atgavimo, pripažintų pajamų suma nėra mažinama, o abejotina gautina suma pripažįstamos nuvertėjimo sąnaudos tą ataskaitinį laikotarpį, kurį sumų atgavimas tapo abejotinas.

17. Tuo atveju, kai mokėjimas yra atidėtas ilgesniam nei dvylikos mėnesių laikotarpiui, tikroji gautos arba gautinos sumos vertė gali būti mažesnė už nominalią jos sumą. Kai pagal turto

pardavimo ar paslaugų teikimo sutartį mokėjimas yra atidedamas ilgesniam nei dvylikos mėnesių laikotarpiui ir už atidėtą mokėjimą nėra skaičiuojamos palūkanos arba palūkanų norma reikšmingai skiriasi nuo rinkos palūkanų normos, tikroji pajamų vertė yra apskaičiuojama diskontuojant visas ateityje gautinas sumas taikant sąlyginę palūkanų normą ir tikrosios vertės ir nominaliosios vertės skirtumą per atidėto mokėjimo laikotarpį pripažįstant palūkanų pajamomis, priskiriamomis prie finansinės ir investicinės veiklos. Sąlyginė palūkanų norma nustatoma taip pat kaip apskaičiuotų palūkanų norma. Diskontavimo formulė ir apskaičiuotų palūkanų normos nustatymo nuostatos pateiktos 17-ajame VSAFAS.

18. Vykstant mainams, kai turtas ar paslaugos mainomi į panašios paskirties ir vertės turtą ar paslaugas, pajamos nepripažįstamos. Jei turtas ar paslaugos mainomi į nepanašų turtą ar paslaugas, mainų sandoris vertinamas kaip pardavimas, o už mainomą turtą ar paslaugas gaunamas turtas ar paslaugos – kaip atlygis, todėl gauto turto ar paslaugų tikroji vertė, patikslinta gautų ar perduotų pinigų ir (arba) pinigų ekvivalentų suma, yra pripažįstama ir apskaitoje registruojama kaip pajamos. Tais atvejais, kai gauto turto ar paslaugų tikroji vertė negali būti patikimai įvertinta, pajamų suma yra įvertinama remiantis perduoto turto ar suteiktų paslaugų tikrąja verte, patikslinta gautų ar perduotų pinigų ir (arba) pinigų ekvivalentų suma. Šio punkto nuostatos taikomos, jei Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose valstybės ir savivaldybių turto valdymą, turto valdytojams suteikta teisė mainyti turtą, taip pat sandoriams (ar jų grupei), kurių ekonominė prasmė ir turinys yra kaip turto mainų.

TREČIASIS SKIRSNIS

PASLAUGŲ TEIKIMO PAJAMŲ PRIPAŽINIMAS IR REGISTRAVIMAS

19. Paslaugų teikimo pajamos apskaitoje registruojamos atsižvelgiant į tai, ar sandorio rezultatas, t. y. pelnas arba nuostoliai, kurie apskaičiuojami iš visų iš sandorio gautų pajamų atėmus visas su sandoriu susijusias sąnaudas, gali būti patikimai įvertintas:

19.1. jei sandorio rezultatas gali būti patikimai įvertintas, paslaugų teikimo pajamos pripažįstamos remiantis standarto 23–25 punktų nuostatomis;

19.2. jei sandorio rezultatas negali būti patikimai įvertintas (pavyzdžiui, dėl sudarytos sutarties neapibrėžtumo), tada pajamomis pripažįstama suma, lygi per ataskaitinį laikotarpį padarytoms išlaidoms, kurias tikimasi padengti, visas per ataskaitinį laikotarpį padarytas išlaidas pripažįstant sąnaudomis. Sandorio rezultatas tokiu atveju lygus nuliui. Jei sandorio rezultato patikimai įvertinti negalima ir nėra aišku, ar padarytos išlaidos bus padengtos, pajamos nėra pripažįstamos, tačiau visos padarytos išlaidos pripažįstamos sąnaudomis. Kai atsiranda galimybė patikimai įvertinti sandorio rezultatą, pajamos pripažįstamos pagal standarto 23–25 punktų nuostatas.

20. Tuo atveju, jei pajamų už atliktas paslaugas suma priklauso nuo viešojo sektoriaus subjekto padarytų ir su sandoriu susijusių sąnaudų, t. y. pajamų suma yra lygi padarytų sąnaudų sumai pridėjus pelno maržą (procentais, padarytų sąnaudų dalimi ar fiksuota suma), sandorio rezultatas gali būti patikimai įvertintas, kai yra tenkinamos visos šios sąlygos:

20.1. tikėtina, kad viešojo sektoriaus subjektas gaus su paslaugų teikimu susijusią ekonominę naudą, t. y. tikėtina, kad už paslaugos suteikimą gaus atlygį;

20.2. viešojo sektoriaus subjekto padarytos sąnaudos, kurios bus kompensuotos, gali būti patikimai atskirtos nuo sąnaudų, kurios nebus kompensuotos (tuo atveju, jei į pajamų įvertinimą remiantis sandorio sąlygomis traukiamos ne visos padarytos sąnaudos), ir visos su sandoriu susijusios sąnaudos gali būti patikimai įvertintos.

21. Kitu nei standarto 20 punkte nurodytu atveju sandorio rezultatas gali būti patikimai įvertintas, kai yra tenkinamos visos šios sąlygos:

21.1. pajamų suma (tikroji atlygio už suteiktas paslaugas vertė) gali būti patikimai įvertinta;

21.2. tikėtina, kad viešojo sektoriaus subjektas gaus su paslaugų teikimu susijusią ekonominę naudą, t. y. tikėtina, kad už paslaugos suteikimą gaus atlygį;

21.3. sutartų paslaugų teikimas yra baigtas arba, jei nebaigtas, tai jų įvykdymo procentas iki paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos gali būti patikimai įvertintas;

21.4. sąnaudos, padarytos teikiant paslaugas, ir sąnaudos, reikalingos sutartoms paslaugoms pabaigti teikti, gali būti patikimai įvertintos.

22. Viešojo sektoriaus subjektas gali atlikti patikimus įvertinimus, kai su kitomis sandorio šalimis susitaria dėl:

22.1. kiekvienos sandorio šalies teisių ir pareigų, susijusių su jų teikiama ir gaunama paslauga;

22.2. atliekamų mokėjimų arba atlygio;

22.3. atsiskaitymo būdų ir terminų.

23. Pajamos už suteiktą paslaugą pripažįstamos:

23.1. kai paslauga baigiama teikti tą patį ataskaitinį laikotarpį, kurį buvo pradėta, pajamos įvertinamos sutartyje nurodyta suma ir pripažįstamos bei registruojamos apskaitoje tą patį ataskaitinį laikotarpį;

23.2. kai paslauga baigiama teikti kitą ataskaitinį laikotarpį, nei buvo pradėta, paslaugos teikimo pajamos turi būti pripažįstamos atsižvelgiant į paslaugos įvykdymo procentą iki paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos.

24. Paslaugų įvykdymo procentas iki paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos gali būti nustatytas keliais būdais. Viešojo sektoriaus subjektas turi taikyti tokį būdą, kuris leidžia patikimai įvertinti suteiktų paslaugų įvykdymo procentą. Gauti išankstiniai ir tarpiniai mokėjimai už paslaugas dažniausiai nerodo suteiktų paslaugų įvykdymo procento, todėl pagal paslaugų pobūdį turi būti taikoma:

24.1. pagal viešojo sektoriaus subjekto pasirinktą vertinimo metodiką nustatytas suteiktų paslaugų procentas (įvertinus atliktus darbus pagal pateiktą ataskaitą);

24.2. iki paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos suteiktų paslaugų dalis, palyginti su visomis paslaugomis, kurias sutarta suteikti. Jeigu teikiama paslauga sudarančių veiksmų skaičiaus per tam tikrą laikotarpį nustatyti negalima arba tam tikros paslaugos vieneto susieti su sutarta atlygio suma (ar jos dalimi) nėra įmanoma, pajamos apskaitoje registruojamos taikant tiesiogiai proporcingą metodą per nustatytą laikotarpį;

24.3. iki paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos padarytų sąnaudų, susijusių su šių paslaugų teikimu, ir visų įvertintų išlaidų, reikalingų visoms sutartoms paslaugoms suteikti, santykis.

25. Jeigu vertinant sandorio, pagal kurį paslaugos teikiamos keletą laikotarpių, rezultatą paaiškėja, kad viešojo sektoriaus subjektas dėl paslaugų teikimo patirs nuostolių, t. y. sutartas gauti atlygis nepadengs paslaugoms teikti numatomų padaryti išlaidų, visa nuostolių suma pripažįstama sąnaudomis ir rodoma veiklos rezultatų ataskaitoje iš karto, kai paaiškėja, kad nuostoliai bus patirti, nelaukiant, kol paslaugos bus baigtos teikti.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

TURTO PARDAVIMO PAJAMŲ PRIPAŽINIMAS IR REGISTRAVIMAS

26. Jeigu viešojo sektoriaus subjektas neperduoda reikšmingos rizikos, susijusios su parduodamu turtu, dalies, sandoris apskaitoje nelaikomas pardavimu ir pajamos nepripažįstamos.

27. Jeigu viešojo sektoriaus subjektas pasilieka sau tik nereikšmingą su nuosavybe susijusią riziką, sandoris apskaitoje laikomas pardavimu ir pripažįstamos gautos pajamos.

28. Turto pardavimas registruojamas taip:

28.1. jeigu viešojo sektoriaus subjektas parduoda ilgalaikį materialųjį ir biologinį turtą, apskaitoje registruojamas tik pelnas arba nuostoliai iš pardavimo. Pelnas arba nuostoliai iš tokio turto pardavimo apskaičiuojami iš turto pardavimo pajamų, įvertintų taikant šio skyriaus antrojo skirsnio nuostatas, atėmus to turto balansinę vertę pardavimo momentu;

28.2. jeigu viešojo sektoriaus subjektas parduoda pagamintą produkciją ar kitas atsargas, parduotų atsargų balansinę vertę pripažįstama sąnaudomis, o gautas atlygis – pajamomis.

PENKTASIS SKIRSNIS
RINKLIAVŲ, PALŪKANŲ DIVIDENDŲ IR KITŲ PAJAMŲ PRIPAŽINIMAS IR
REGISTRAVIMAS

29. Palūkanų pajamos pripažįstamos proporcingai laikui, per kurį gaunama nauda iš turto naudojimo, taikant apskaičiuotų palūkanų normą (apskaičiuotų palūkanų normos sąvoka apibrėžta 17-ajame VSAFAS).

30. Viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje pajamos iš dividendų pripažįstamos tada, kai pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą visuotinis akcininkų susirinkimas priima sprendimą juos mokėti. Nors dividendai yra pervedami tiesiai į biudžetą ir viešojo sektoriaus subjektas, įgyvendinantis savininko teises dividendus paskelbusioje ir išmokančioje įmonėje, šių pinigų iš biudžeto neatgauna, viešojo sektoriaus subjektas pripažįsta apskaitoje dividendų pajamas ir pervestinas dividendų pajamas, atitinkamai gautinas dividendų sumas ir pervestinas į biudžetą dividendų sumas, išskyrus kontroliuojamų ir asocijuotųjų subjektų paskelbtus dividendus, kurie pajamomis nepripažįstami ir apskaitoje registruojami pagal 14-ąjį VSAFAS. Viešojo sektoriaus subjektas gautinų dividendų sumų ir pervestinų į biudžetą dividendų sumų tarpusavio įskaitymą atlieka tada, kai dividendus paskelbusi ir išmokanti įmonė pveda juos į biudžetą. Informaciją apie šias sumas viešojo sektoriaus subjektas pateikia savo finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

31. Viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje pajamos iš administracinių baudų ir netesybų (baudų, delspinigių už pavėluotus atsiskaitymus, sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ir kitų netesybų) pripažįstamos:

31.1. iš administracinių baudų – tą ataskaitinį laikotarpį, kuri administracinė bauda pagal standarto 3.1.3 papunktyje nurodytus teisės aktus laikoma paskirta ir, jei to reikalauja Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų registro įstatymas, informacija apie baudą Administracinių teisės pažeidimų registro nuostatų nustatyta tvarka įvesta į Administracinių teisės pažeidimų registrą;

31.2. iš netesybų (baudų ir delspinigių už pavėluotus atsiskaitymus, sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ir kitų netesybų):

31.2.1. jei iki prievolės įvykdymo momento labiau tikėtina, kad pinigai nebus gauti, arba akivaizdu, kad skolos išieškojimo išlaidos viršys apskaičiuotą gautiną sumą, pajamos pripažįstamos tik tada, kai gaunami pinigai. Viešojo sektoriaus subjektas apskaičiuotų netesybų (baudų, delspinigių už pavėluotus atsiskaitymus, sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ir kitų netesybų) sumas registruoja nebalansinėse sąskaitose;

31.2.2. jei prievolės įvykdymas yra labiau tikėtinas negu neįvykdymas, pajamos ir susijusios gautinos sumos pripažįstamos tada, kai skolininkui atsiranda prievolė sumokėti šias sumas.

32. Standarto 3.1.1 papunktyje nurodytų įmokų pajamas ir susijusias gautinas sumas apskaitoje registruoja ir finansinėse ataskaitose rodo ne tik valstybė ir savivaldybės, bet ir paslaugas suteikę (dokumentą (leidimą, pažymėjimą, pažymą ir panašiai) išdavę) bei šių įmokų surinkimą administruojantys viešojo sektoriaus subjektai. Šių įmokų pajamos paslaugas suteikusių viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje pripažįstamos taip:

32.1. tuo atveju, kai pirma turi būti sumokėta už paslaugas, o paslauga suteikiama gavus mokėjimo įrodymo dokumentą, apskaičiuotos ir pervestinos pajamos registruojamos pagal įplaukas, neatsižvelgiant į tai, kas jas surinko, – paslaugas suteikęs viešojo sektoriaus subjektas ar įplaukas gavęs viešojo sektoriaus subjektas;

32.2. tuo atveju, kai pirma suteikiama paslauga, o apmokama vėliau, apskaičiuotos ir pervestinos pajamos bei susijusios gautinos sumos registruojamos pagal suteiktas paslaugas.

33. Iš standarto 3.1.3 papunktyje nurodytų baudų apskaičiuotas ir pervestinas pajamas bei susijusias sumas apskaitoje registruoja ir finansinėse ataskaitose rodo baudas paskyrę viešojo sektoriaus subjektai. Viešojo sektoriaus subjektas, kuris yra atsakingas tik už tokių sumų surinkimą ir pervedimą į biudžetą, bet jų nepaskiria, apskaitoje registruoja tik gautinas ir mokėtinas (pervestinas) sumas ir neregistruoja apskaičiuotų ir pervestinų pajamų.

34. Standarto 3.1.6 papunktyje nurodytos įmokos į fondus surenkančių fondų buhalterinėje apskaitoje pripažįstamos:

34.1. ataskaitinio laikotarpio pajamomis proporcingai kas mėnesį pagal apskaičiuotą metinę įmokų į fondus sumą, kai tokios įmokos teisės aktų nustatyta tvarka mokamos kas mėnesį;

34.2. ateinančių laikotarpių pajamomis, kai įmokos į fondus teisės aktų nustatyta tvarka sumokamos iš anksto. Iš anksto sumokėtos sumos pajamomis pripažįstamos proporcingai kas mėnesį pagal sumokėtą metinę draudimo įmokų sumą, mažinant ateinančių laikotarpių pajamas.

III SKYRIUS

INFORMACIJOS PATEIKIMAS VIEŠOJO SEKTORIAUS SUBJEKTO FINANSINĖSE ATASKAITOSE IR JŲ AIŠKINAMAJAME RAŠTE

35. Viešojo sektoriaus subjektas visas pajamas, išskyrus pajamas iš turto pardavimo, kurios veiklos rezultatų ataskaitoje rodomos remiantis standarto 28.1 papunkčio nuostatomis, žemesniojo lygio veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ rodo bendrąja verte (rodoma visa pagal standarto nuostatas apskaičiuota pajamų suma), pervestinių pajamų, kurių viešojo sektoriaus subjektas neturi teisės atgauti, sumą rodo veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Pervestinių pagrindinės veiklos kitų pajamų suma“, o pajamas grynąja verte (rodomas pajamų bendrosios vertės ir pervestinių bei negražintinių pajamų sumos skirtumas) – veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“.

36. Viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte (toliau – aiškinamasis raštas) turi būti nurodyta:

36.1. apskaitos politika, taikoma standarte nurodytoms pajamoms pripažinti;

36.2. paslaugų įvykdymo procento nustatymo būdas, jei paslaugos teikiamos ilgiau nei vieną ataskaitinį laikotarpį;

36.3. turto ir paslaugų pajamų suma, gauta iš mainų sandorių, jei tokių sandorių buvo.

37. Aiškinamajame rašte turi būti pateikiama informacija apie pagrindinės veiklos kitas pajamas žemesniojo ir aukštesniojo lygių viešojo sektoriaus subjekto finansinėse ataskaitose (1 priedas) ir kitas veiklos pajamas ir sąnaudas žemesniojo ir aukštesniojo lygių viešojo sektoriaus subjekto finansinėse ataskaitose (2 priedas) (viešojo sektoriaus subjektai, pildydami 1 ir 2 priedus, eilučių, kuriose nurodytos sumos yra reikšmingos, duomenis turi detalizuoti aiškinamojo rašto tekste).

38. Sveikatos priežiūros įstaigos, kurios yra viešojo sektoriaus subjektai, turi pateikti informaciją apie per ataskaitinį ir per praėjusį ataskaitinį laikotarpius suteiktų paslaugų, kurios nenumatytos sutartyje ir kurios viršija teritorinės ligonių kasos ir sveikatos priežiūros viešųjų įstaigų sutartyse nustatytas paslaugų apimtį, vertės sumas. Šios sumos nustatomos atsižvelgiant į paslaugų įkainius, pagal kuriuos moka teritorinės ligonių kasos.

39. Informacija apie finansinės ir investicinės veiklos pajamas aiškinamajame rašte turi būti pateikiama pagal 6-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“ nurodytą privalomą formą.

IV SKYRIUS

IŠTEKLIŲ IR (ARBA) MOKESČIŲ FONDŲ FINANSINĖMS ATASKAITOMS RENGTI REIKALINGOS INFORMACIJOS TEIKIMAS

40. Viešojo sektoriaus subjektai, kurie buhalterinėje apskaitoje registruoja ir finansinėse ataskaitose rodo pajamas, nurodytas standarto 3 punkte, finansų ministro nustatyta arba tarpusavyje suderinta tvarka teikia išteklių ir (arba) mokesčių fondams informaciją, kuri reikalinga mokesčių, rinkliavų, baudų, kitoms pajamoms ir su šiomis pajamomis susijusioms sumoms registruoti jų buhalterinėje apskaitoje ir rodyti finansinėse ataskaitose.

(Informacijos apie pagrindinės veiklos kitas pajamas pateikimo žemesniojo ir aukštesniojo lygių viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte forma)

**PAGRINDINĖS VEIKLOS KITŲ PAJAMŲ PATEIKIMAS ŽEMESNIOJO IR
AUKŠTESNIOJO LYGIŲ VIEŠOJO SEKTORIAUS SUBJEKTO FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMAJAME RAŠTE***

Eil. Nr.	Straipsnio pavadinimas	Ataskaitinis laikotarpis	Praėjęs ataskaitinis laikotarpis
1.	Apskaičiuotos pagrindinės veiklos kitos pajamos		
1.1.	Pajamos iš rinkliavų		
1.2.	Pajamos iš administracinių baudų		
1.3.	Pajamos iš pagal Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymą mokamų įmokų į fondus		
1.4.	Pajamos iš atsargų pardavimo		
1.5.	Ilgalaikio materialiojo, nematerialiojo ir biologinio turto pardavimo pelnas		
1.6.	Suteiktų paslaugų pajamos**		
1.7.	Kitos		
2.	Pervestinos į biudžetą pagrindinės veiklos kitos pajamos		
3.	Pagrindinės veiklos kitos pajamos		

* Reikšmingos sumos turi būti detalizuojamos viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto tekste.

** Nurodoma, kokios tai paslaugos, ir, jei suma reikšminga, ji detalizuojama viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto tekste.

(Informacijos apie kitos veiklos pajamas ir sąnaudas pateikimo žemesniojo ir aukštesniojo lygių viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte forma)

**KITOS VEIKLOS PAJAMŲ IR SĄNAUDŲ PATEIKIMAS ŽEMESNIOJO IR
AUKŠTESNIOJO LYGIŲ VIEŠOJO SEKTORIAUS SUBJEKTO FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMAJAME RAŠTE***

Eil. Nr.	Straipsnio pavadinimas	Ataskaitinis laikotarpis	Praėjęs ataskaitinis laikotarpis
1.	Kitos veiklos pajamos		
1.1	Pajamos iš atsargų pardavimo		
1.2	Ilgalaikio materialiojo, nematerialiojo ir biologinio turto pardavimo pelnas		
1.3	Nuomos pajamos		
1.4	Suteiktų paslaugų, išskyrus nuomą, pajamos**		
1.5	Kitos		
2.	Pervestinos į biudžetą kitos veiklos pajamos		
3.	Kitos veiklos sąnaudos		
3.1	Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina		
3.2	Nuostoliai iš ilgalaikio turto perleidimo		
3.3	Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos		
3.4	Paslaugų sąnaudos		
3.5	Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos		
3.6	Kitos veiklos sąnaudos		
4.	Kitos veiklos rezultatas		

* Reikšmingos sumos turi būti detalizuotos viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto tekste.

** Nurodoma, kokios tai paslaugos, ir, jei suma reikšminga, ji detalizuojama viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto tekste.